

Audiocafé

Osm poslechových večerů, které jsme strávili v divadelním baru v Huse na provázku, uplynulo jako voda a na audio dokument se nyní dívám (či spíše poslouchám?) zcela jinak, než tomu bylo na začátku semestru. Zatímco dříve jsem poslouchala pouze podcasty zpravodajského charakteru, najednou v mém playlistu na Spotify nechybí ani audio seriál *Anatomie strachu*, jehož autorkou je *Brit Jensen*, s kterou jsme se seznámila právě v rámci kurzu. Těžko říct, zda by se toto stalo i v případě, že by kurz probíhal distančně...

V dnešní době nás mluvené slovo provází téměř na každém kroku, v sluchátkách nám často při ranní cestě do práce či školy hrají nejrůznější podcasty či audioknihy. Pro mnohé z nás se stal poslech těchto audio děl součástí každodenního života. Být ale v místnosti plné lidí, kde z reproduktorů hraje dokument a jinak je kolem vás všude ticho – žádné okolní ruchy, nic, je úplně něco jiného. Obzvláště když vám před očima neběží obraz jako v kině, krajina kolem vás se nemění jako při běhu či cestě vlakem, když máte v uších sluchátka. Obraz před vámi je stále stejný a vy nevíte, kam s očima, až je nakonec raději zavřete.

Navzdory tomu, že jsem v plné místnosti lidí, tak jsem najednou já, posluchač, tak sama. Sama se svými myšlenkami a vnímáním audio dokumentu. Připomíná to sraz želv, kdy všechny ve stejný okamžik schovají hlavu do krunýře, vytvoří si kolem bariéru a ignorují okolí. Tato nová zkušenost mě moc bavila a jsem opravdu vděčná, že jsme se scházely naživo.

Prožitek z audiálního díla je (alespoň pro mě) mnohem silnější než z audiovizuálního. Ačkoliv jsem si při prvním poslechu připadala z počátku zvláště, chvílemi až nepříjemně, nakonec mě dokument zcela pohltit. Pravděpodobně tomu pomohl i zvukově bohatý audio dokument *Umřít a přežít to* od *Brit Jensen*, kde hlavní protagonista vykouří sušený sekret ropuchy Bufo Alvarius.

Ráda bych vyzdvihla pestrost programu, který si pro nás nachystal studentský dramaturgický tým. Večery byly opravdu tematicky pestré a téma *světlo a tma* bylo pojato velice nápaditě. Jedná se o natolik vizuální téma, že jsem si jen těžko dokázala představit audiální zpracování něčeho takového. Všechny dokumenty, které jsme v osmi poslechových večer slyšeli, se tématu alespoň v metaforické rovině dotýkaly.

Pro mě jako pro člověka pracujícího v neziskové organizaci, která se zabývá závislostmi, infekčními onemocněními, poskytuje sociální a zdravotnické služby, mi byla témata jednotlivých dokumentů velice blízká. Například dílo *Uměl jen nastavit žílu a pak mě propleskat* pro mě bylo v mnohém přínosné. Aktuálně spouštíme nový podcast a toto pro mě byl zajímavý pohled a inspirace, jak je možné informovat o podobných tématech, o našich terénních službách.

Skvělé bylo i zapojení jednotlivých tvůrců a debata s nimi. Ty byly velice zajímavé, ačkoliv musím konstatovat, že jsem byla lehce zklamána, že se většinou diskutovalo o tématech, kterých se jednotlivé dokumenty týkaly, než o tvůrčích postupech a zpracování díla. Já sama se orientuji na žurnalistiku psanou, neměla jsem bohužel příliš možností, jak tuto debatu otevřít – mé znalosti ohledně audio tvorby jsou na opravdu základní úrovni, kterou mi poskytly povinné předměty. Tím rozhodně nechci říct, že debaty nebyly zajímavé, jak jsem již výše zmínila, byly i přínosné, jen jsem čekala, že se bude debata stáčet i k této věci.

Kdybych měla rozebírat jednotlivé dokumenty, byl by tento text opravdu dlouhý, protože každé dílo bylo něčím unikátní, něčím jiné. A to natolik, že i když se často jednalo o díla Brit Jensen, nenašla jsem tam nějaký prvek, který by mi dal najevo, tak tohle je od Brit, tyto všechny dokumenty jsou od stejné autorky.

V paměti mi ale živě zůstal dokument *Promiň, ale nevím, kdo jsi* od Lenky Pitronové. Vzhledem k jeho obsahu a aktuálním událostem na Ukrajině jsem si tam našla mnohé paralely k současné situaci. Bavil mě také její osud, příběh, jak se k audio tvorbě vůbec dostala. Zároveň ve mně jako jediný z dokumentů, které jsme si pouštěli, zanechal výrazně jinou emoci. Vztek. A možná ani tolik nejde o odlišnost emoce, jako o její intenzitu. Po poslechu jiných dokumentů jsem se cítila různě – smutně, cítila jsem lítost, zvědavost, nikdy to ale nebylo tak silné a po chvíli mě emoce opustila. Lence Pitronové se ale povedlo ve mně vyvolat mnohem silnější pocit, který se se mnou táhl ještě několik dní. Měla jsem vztek na lidi, kteří byli plní nenávisti, xenofobie.

Proto si myslím, i když tedy autorka sama říkala, že k audio tvorbě přišla jak slepý k houslím, že její dokument patří k těm nejlepším, které jsem tento semestr měli možnost na *Audiocafé*

mohli slyšet. Jde opravdu o nadčasové dílo, které dokáže vzbudit v posluchačích emoce (což ale, uznávám, může být způsobeno aktuální situací).

Když bych to měla shrnout, kurz mi rozšířil obzory nejen o zajímavé autory a audio díla, ale obohatil mě také o zajímavou poslechovou zkušenost.